

[Time:3.00 Hrs]		[Marks:100]	
Please check whether you have got the right question paper.			
N.B:		1. All questions are compulsory. 2. Figures to the right indicate full marks. 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.	
Q.1	Attempt any two of the following:		
	a)	Explain the role of Government of India Act, 1935 in development of Indian Constitution	10
	b)	Describe any five the key features of the Indian Constitution.	10
	c)	What is the significance of the Preamble in Indian constitution?	10
Q.2	Attempt any two of the following:		
	a)	Discuss fundamental Duties	10
	b)	Discuss the fundamental rights and its importance for citizen	10
	c)	Analyse Directive Principles of State Policy? How do Directive Principles help the government in making laws?	10
Q.3	Attempt any two of the following:		
	a)	Discuss powers and functions of Lok Sabha	10
	b)	Describe the Jurisdiction of the High Court	10
	c)	Explain the different functions of the Indian Prime Minister.	10
Q.4.	Attempt any two of the following:		
	a)	Discuss in detail the key provisions of the 73 rd Amendment to the Indian Constitution.	10
	b)	Explain the different functions of the Panchayats as specified by the 73 rd Amendment.	10
	c)	Explain the concept of Collective and Individual Responsibility of the Council of Ministers.	10
Q.5.	Attempt any two of the following:		
	a)	Write a short note on 12 th Schedule of the Indian Constitution.	10
	b)	Write a short note on President of India.	10
	c)	Write a short note on Rajya Sabha	10

[वेळ: ३ तास]		[गुण: १००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.		
सूचना:	१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात. ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.	
प्र.१	खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
	अ) भारतीय संविधानाच्या विकासात भारत सरकार कायदा, १९३५ ची भूमिका स्पष्ट करा.	१०
	ब) भारतीय संविधानाची कोणतीही पाच ठळक वैशिष्ट्ये वर्णन करा.	१०
	क) उद्देशपत्रिकेत नमूद तत्वांचे सविस्तर वर्णन करा.	१०
प्र.२	खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
	अ) मुलभूत कर्तव्यांची ठळक चर्चा करा.	१०
	ब) मुलभूत अधिकारांची चर्चा करून नागरिकांसाठी मुलभूत अधिकारांचे महत्व स्पष्ट करा.	१०
	क) राज्याच्या धोरणाच्या मार्गदर्शक तत्वांचे विश्लेषण करा. विधिनिर्मीतीप्रक्रियेत मार्गदर्शक तत्वे कशाप्रकारे योगदान देत आहेत.	१०
प्र. ३	खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
	अ) लोकसभेचे अधिकार आणि कार्ये स्पष्ट करा.	१०
	ब) उच्च न्यायालयाच्या अधिकारक्षेत्राचे वर्णन करा.	१०
	क) पंतप्रधानाची विविध कार्ये आणि जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा	१०
प्र.४	खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा:	
	अ) भारतीय संविधानातील ७३व्या घटनादुरुस्तीतील ठळक तरतूदी स्पष्ट करा	१०
	ब) ७३व्या घटनादुरुस्तीद्वारे स्पष्ट करण्यात आलेली ग्रामपंचायतीची कार्ये स्पष्ट करा.	१०
	क) मंत्रिमंडळाची सामुहिक आणि वैयक्तिक जबाबदारी या संकल्पना स्पष्ट करा.	१०
प्र.५	खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा.	
	अ) थोडक्यात टीप लिहा- भारतीय संविधानातील १२ वे परिशिष्ट	१०
	ब) थोडक्यात टीप लिहा- भारताचे राष्ट्रपती	१०
	क) थोडक्यात टीप लिहा- राज्य सभा	१०